

Goed ter Linden

36

Maandagweg 22, 8500 Kortrijk

Popp-kaart C/172, Gewestplan, woongebied

Eigenaar gebouwen en grond:
Remi Taelman.

Bekende uitbaters: familie Buysschaert (-1919), Maurice Holvoet (1919-1960), Remi Taelman (1960-).

Naam: in 1919 heeft Maurice Holvoet, eigenaar en uitbater, speciale taksen betaald om deze naam te mogen gebruiken. De linden aan de poort hebben de naamkeuze ingegeven. Oudste vermelding: 1747, K.A. O.L. Vrouw nr. 95, R.A.K.

Gebouwen: in L-vorm, langs 2 zijden omwald. Oudste gegevens: 1931, woonhuis. Woonhuis (1931, in 2 gedeelten opgebouwd), stallen, wagenkot en schuur zijn ondergebracht in 1 gebouw (1936), serres (1960, 1963 en 1965).

Totale oppervlakte: 1980: 1 ha - 1984: 1 ha (Weiland: 0 ha, Akkerland: 1 ha).

Voornaamste specialiteiten: groenten, perkplanten, chrysanten.

Aanvullende gegevens:

De hoeve wordt vermeld als een omwalde hofstede in 1747. Haar eigenaar was Jan Baptiste Dujardin. Zijn familielid Anna Rosa Dujardin bezat de hoeve in 1770 en verpachtte ze aan Pieter Liebeert.

De hoeve beschikte over een areaal van 5 ha 75 a in 1840. Eigenaar was Catulle Carel. Toen Maurice Holvoet de hoeve overnam van de familie Buysschaert in 1919, liet hij ze officieel 't Goed ter Linden' noemen, naar de lindebomen bij de hoeve-ingangen. Een gedeelte van de omwalling voor het woonhuis werd gedempt in hetzelfde jaar. In de periode 1931-1936 werden alle hoevegebouwen afgebroken, waaronder het ovenbuur. In de plaats kwamen 2 grote nieuwe gebouwen, het woonhuis in 1931 en het bijgebouw in 1936. Dit laatste behelst zowel schuur, paardestal, koestal, wagenhok, garage als hooizolder. Het woonhuis kreeg in 1931 tevens de hoevenaam in de gevel geschreven. Het hoeveareaal, dat nog 9 ha bedroeg bij de familie Buysschaert, verminderde tot 3 ha.

In 1960 kwam Remi Taelman op het Goed ter Linden als uitbater en eigenaar. Hij bouwde serres in 1960, 1963 en 1965 en specialiseerde zich in tuinbouwprodukten. In 1960 werd een klein deel van de wal vooraan opgevuld. In 1972 werd de weg voor de hoeve verbreed. Daarvoor werd het resterende deel van de wal aan de straatkant gedempt. De lindebomen aan de hoeve-ingang sneuvelden, maar werden vervangen door 2 nieuwe linden aan de verplaatste hoevepoort. Het totale landbouwareaal van de hoeve bedraagt nu 1 ha.

Het woonhuis van 1931 met in de voorgeveltop het opschrift: 't Goed ter Linden'.

ARCHIEF
R.A.K.: - K.A. O.L. Vrouw nr. 95,
(1747).
- Landboek Kortrijk-Builen, nr. 747,
Aanwinsten VI, 1930, (1770).

Goed ten Houte

37

Ten Houtedreef 1, 8500 Kortrijk

Popp-kaart C/903, Gewestplan: gebouwen liggen in parkgebied, landbouwareaal gedeeltelijk in parkgebied en gedeeltelijk in woonuitbreidingsgebied

Aanvullende gegevens:

Deze historisch belangrijke en geklasseerde hoeve is gelegen aan de rijksweg Kortrijk-Doornik, tussen de Schaapsdreef en de Kortrijkbeek. Reeds in de 15de eeuw wordt er gewag gemaakt van de hoeve in een lijst van adellijke bezittingen. In 1430 was Gilles de Worvene eigenaar. Verder geeft deze lijst de volgende eigenaars op: Vander Rijst (1439), Jacob de Boutre (1490), Guido van Blaesveldt (1533), weduwe de Veel (1540), Van Malsem Adriaan (1560) en Charles (1592) en Jan van Malsem (1623), heren van Tilleborg.

De eerst gekende pachter is Roger Simoens voor de periode 1512 tot 1524. Hij werd opgevolgd door Joos Bakelandt in 1525 en Willem de Deurwaarder in 1540. Later

Het woonhuis met de verdwenen doorgang naar de motte tussen het woonhuis en de bergschuur. Het dak van de bergschuur kwam hoger dan het dak van het woonhuis.

Eigenaar gebouwen en grond:
firma Agimex (Durieux, Kortrijk).

Bekende uitbaters: Vanneste Jozef (1861-1902), Vanneste Gustaaf (1902-1934), Vanneste Cyriel (1934-1972), leegstaand (1972-).

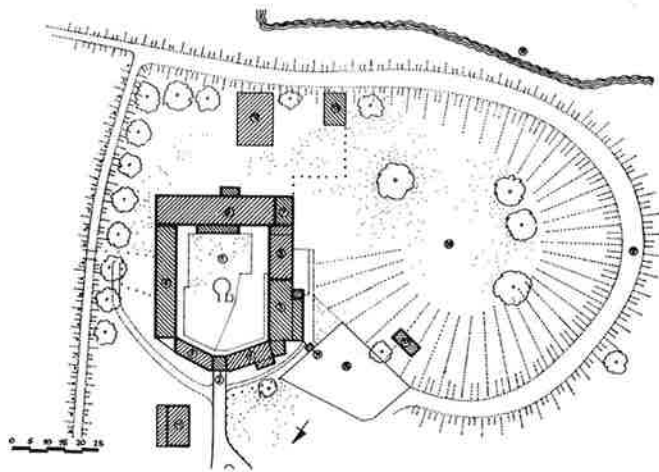
Historische naam: het toponiem dateert reeds uit het begin van de 13de eeuw. De naam verwijst naar hout of bos. Oudste vermelding: 1399, F. Debrabandere, Studie personennamen in Kasselrij Kortrijk (1350-1400), p. 196.

Gebouwen: meerzijdige gesloten hoeve met mote en voor drierden omwald. Oudste gegevens: 1749, poortgebouw. Woonhuis (waarschijnlijk 1749, in de 2de helft van de 19de eeuw verbreed), ovenbuur (tot eind WO II gebruikt), stallen (misschien 17de eeuw, sterk verbouwd), schuur (mogelijk 1749, nu ruïne), hangar (1925, 1960: betonnen stijlen), wagenkot (midden 19de eeuw), bergplaats (1942), poortgebouw (1749, overbouwde poort met duiventoren). In 1974 werd de hoeve in haar geheel voorlopig geklasseerd, in 1981 definitief.

Totale oppervlakte: 1980: 27 ha - 1984: 27 ha.

Voornaamste specialiteiten: alle akkerbouwteelten, ook vlas.

- 1 Binnenhof
- 2 Poort
- 3 Woonhuis
- 4 Voederkot
- 5 Werkhuis
- 6 Stallingen
- 7 Stallingen
- 8 Stallingen
- 9 Schuur
- 10 Bakhuis
- 11 Wagenberg
- 12 Open loods
- 13 Berging
- 14 WC
- 15 Moestuin
- 16 Motheuvel
- 17 Droge wal
- 18 Beek

volgden Joos van Lerberghe (1559), Guilbert Houzet (1592), Willem Callin (1611) en Joos van Reux (1623).

De hoeve was het foncier van de gelijknamige heerlijkheid Ten Houte, gehouden van het grafelijk leenhof, genaamd Kasteel van Kortrijk, dat zetelde in het kasteel van Kortrijk. Dit foncier besloeg een oppervlakte van 33 bunder of 50 ha. De heerlijkheid haalde renten op 125 ha (88 bunder), verspreid over de gemeenten Kortrijk, Bissegem en Bellegem.

Rond 1770 was de hoeve in het bezit van gravin van Haudion. In 1840 was de familie D'Haene-De Steenhuyse eigenaar van het Goed ten Houte, samen met het Goed te Schellebrouck (nr. 16), Morinnestraat 90, in totaal een oppervlakte van ruim 113 ha.

Goed ten Houte, de vroegere ingang (richting motte) met de gotische portaalzuil.

Goed ten Houte, Christenmonogram in kerfsnee.

De hoevegebouwen

De nu nog bestaande gebouwen dateren uit het begin van de 18de eeuw, de stallen vermoedelijk zelfs uit de 17de eeuw. Volgens een luchtfotostudie van Prof. Daels L. en Dr. Verhoeven A. (R.U.G.) is de kunstmatige heuvel met 100 m diameter en bijna 5 m hoogte, gelegen binnen een circulaire gracht, een mote.

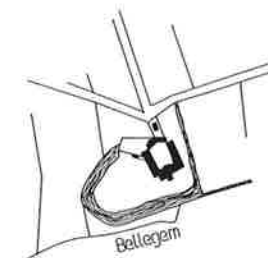
Deze ligt typisch in een waterrijke depressie. De hoeve bevindt zich niet op de mote, maar ernaast op het neerhof. Dus gaat het hier niet om een motehoeve. De mote had een dubbele functie: ontwatering en verdediging. Ook rond het neerhof is waarschijnlijk een wal geweest.

Toen de macht van de graaf werd versplinterd, ontstond rivaliteit onder de verschillende hofheren. Ook kende men een aanzienlijke bevolkingstoename in die periode. In woelige tijden ging de heer schuilen op zijn mote, waar een versterking stond.

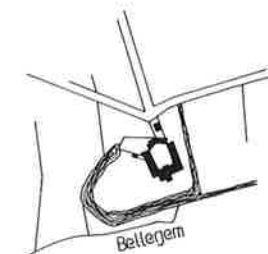
In een brief van de secretaris van Kortrijk aan de toenmalige uitbater Cyriel Vanneste, wordt hierop gezinspeeld. Ook Despriet Ph. maakt er in zijn artikel melding van. Hij veronderstelt dat er in de gebouwen veel herbruikt materiaal aanwezig is. Als voorbeeld is er de gotische portaalzuil in hardsteen.

De grote bergschuur is thans in ruïne vervallen. In de jaren vijftig stortte het dak in onder het gewicht van de dakpannen. De zijgevels zijn versterkt met zware steunberen en bezitten witte kraagstenen en muurvlchtingen. Het gebruik van houten muurankers duidt eveneens op een hoge ouderdom. De linkerpoort van de muur vertoont kenmerkende cijfers en letters in kerfsneetechniek: 'Joannes Terryn 1753-1758' en enkele christenmonogrammen.

Het poortgebouw met de 'duiventoren' dateert van 1749. De achtergevel met waterboog, de zijgevel met muurvlchtingen en de zolder, bestaande uit een vloer van

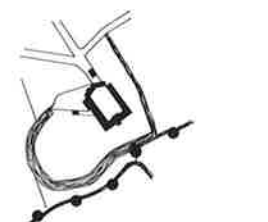
1840

1883

1952

1979

*Toegangspoort (1749) met
duiventoren.*

moer- en kinderbalken, zijn vrijwel ongeschonden. In de vleugel tussen de poort en het woonhuis bevindt zich nu nog een stookplaats met draaiboorn en ketel. Het woonhuis dateert waarschijnlijk uit 1749. In de tweede helft van de 19de eeuw werd de woning verbreed. Tot dan toe had het huis een strodak. In de zijgevel zijn nog sporen van muurverlechtingen te zien.

Tussen het woonhuis en de bergschuur bevindt zich een tweede poortgebouw dat toegang verleent tot de mote. Dit poortgebouw bestond uit een hoofdingang, nu gedeeltelijk toegemetseld, en twee kleine toegangen die later volledig dichtgemetseld werden. De bogen rusten op twee gotische portaalzuilen uit hardsteen waarvan slechts één zichtbaar is aan de buitenzijde.

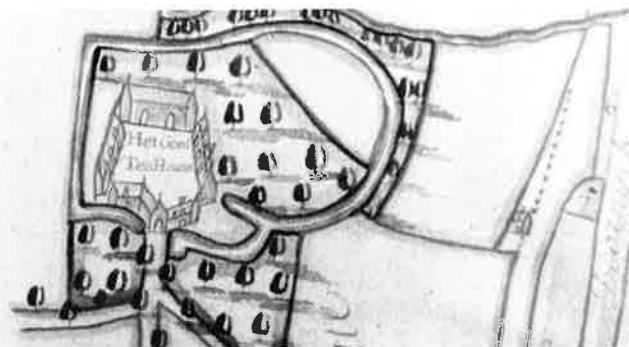
De stallen kunnen dateren uit de 17de eeuw, maar we vonden daarover geen bevestiging. Hoewel de meeste gebouwen uit 1749 dateren, vinden we een andere structuur terug op de kaarten van Ferraris (1771-1778).

Het Goed ten Houte in de 20ste eeuw

De familie Vanneste zou op de hoeve gekomen zijn in 1861. Dit blijkt uit een familie-acte. Blijkbaar gebeurde dit niet 50 jaar geleden zoals Ph. Despriet dit vermeldt. In 1902 is Gustaaf Vanneste de hoeve-uitbater geworden. Het landbouwareaal bedroeg 56 ha 96 a. Gustaaf Vanneste werd in de volksmond 'de bosbeer' genoemd. In die tijd was de hoeve in het bezit van Baron Maelcamp uit Gent. Er werd vooral tarwe, aardappelen, rogge en vlas verbouwd. Wietje Farce (Vanwijnsberghe) was de schaapherder voor een 200-tal schapen.

Het Goed ten Houte werd in 1925 verkocht aan de familie Royer. Cyriel Vanneste volgde in 1934 Gustaaf op. Het areaal was intussen teruggelopen tot 37 ha door verkoop en verkavelingen. Op de hoeve werkten ca. 2 tot 3 knechten en men bezat 5 trekpaarden. Men betaalde een knecht 80 fr. per week en verschaftte hem tevens kost en inwoning. De laatste knecht, Georges Deneer, ging in 1953 op rust.

Goed ten Houte in 1752. (R.A.K., Aanwinsten VI nr. 7028, Landboek van de heerlijkheid van Busschaers, 1752, de Bal F.).

*Goed ten Houte, algemeen zicht. Het poortgebouw uit 1749 met
links het wagenberg en rechts de motte.*

De paarden zijn reeds vervangen door een tractor. Gedurende de Tweede Wereldoorlog werd de hoeve beurtelings bezet door de Duitsers en de Engelsen. In 1940 werd een Duits hoofdkwartier geïnstalleerd met een geschutseenheid. Het kwartier was telefonisch verbonden met de uitkijkpost op de Sint-Maartenstoren. Zo konden de Duitsers de Engelsen beschieten die naar de Mandel vluchtten. Onder de toen talrijke bomen in de omgeving van het Goed ten Houte, werden een 100-tal vrachtwagens verdoken opgesteld. Een gedeelte van het woonhuis werd ingericht tot officiersmess en keuken. De toenmalige eigenaars sliepen in de kelder. In 1944 zijn de Duitsers in allerijl gevlucht. Voedselpakketten werden vernield en in de wal gegooit. Na hen hebben ook de Engelsen hun hoofdkwartier op de hoeve geïnstalleerd.

In het begin van de jaren vijftig stortte het dak van de grote bergschuur in onder het gewicht van de dakpannen dat ongeveer 8000 kg vertegenwoordigde. Pas op het einde van de jaren veertig werd het strodak van de schuur vervangen.

Door verkavelingen is het landbouwareaal verminderd tot momenteel 27 ha. De hoevegronden zijn ongunstig gelegen op het gewestplan, namelijk in woonuitbreidingsgebied. De hoevegebouwen zelf zijn beschermd door hun ligging in een parkzone.

Op dit ogenblik staat de hoeve leeg. De laatste bewoonster, weduwe Vanneste, woont nu in de Romeinsebaan te Kortrijk. Het hoeve-areaal wordt door haar zoon Gustaaf, woonachtig te Vladslo, bewerkt. Het Goed ten Houte is naar onze mening als landbouwbedrijf veroordeeld. De hoevegebouwen zelf zijn geklasseerd maar dienen hoogstnoodzakelijk hersteld te worden om deze historisch belangrijke hoeve van het verval te redden.

ARCHIEF

- R.A.K. - O.S.A.K., Acten en Contracten, (register 1512-1514: f° 102), (reg. 1523-1524: f° 132), (reg. 1523-1526: f° 284), (reg. 1532-1533: f° 14), (reg. 1540-1541: f° 261-262), (reg. 1559-1560: f° 194), (reg. 1592-1592: f° 137), (reg. 1602-1604: f° 19), (reg. 1610-1612: f° 251), (reg. 1622-1624: f° 232), (reg. 1630-1632: f° 161).
- Kaart uit 1646, Beleg van Kortrijk door S. de Pontault.
- Bruine pakken (nr. 6553: Denombrement uit 1685), (nr. 6533: Denombrement uit 1720 en 1742), (nr. 6538: Denombrement uit 1743, 1751 en 1753), (nr. 6541: Denombrement uit 1784).
- Landboek Kortrijk-Buiten, nr. 614, Aanwinsten VI, 1930, (1770).
- Landboek van de heerlijkheid Ten Houte, (1768).
- Kabinetskaarten van Ferraris, (1771-1778).
- Privé-archief weduwe Vanneste: - Afdrukken van plannen uit 1636 en 1846.
- Acte uit 1861, overgave aan Jozef Vanneste.
- Verkoopacte uit 1903.
- Kadasterplan uit 1923.
- Foto's uit Wereldoorlog II.

BIBLIOGRAFIE

- Despriet Ph., 1978, Twintig Zuid-Westvlaamse hoeven. Deel I, Kortrijk.
- Verwijs E. en Verdam J., 1894, Deel III, kol. 654.